

החלטת המועצה להשכלה גבוהה מיום 10.9.2013

הצעות לחידוש אאוטונומיא לפתיחת תוכניות לימודים חדשות לתואר שני במוסדות להשכלה גבוהה

החלטה

א. המועצה להשכלה גבוהה דנה בישיבתה שהתקיימה בתאריך 10.9.2013 בהמלצת ועדת משנה עליונה להסמכה, הכרה, ורישוי מיום 10.9.2013, בהמלצת ולת מיום 28.8.2013 ובהצעות שהביא בפניה הצוות המקצועי של ולת מלג לחידוש אאוטונומיא לפתיחת תוכניות לימודים חדשות לתואר שני במוסדות להשכלה גבוהה, וזאת בהתאם להחלטת המלג מיום 13.11.2012.

ב. אאוטונומיא הינה הרשאה כללית (הסמכה מכוח סעיף 23 לחוק) אקדמית-תקציבית מהמועצה להשכלה גבוהה למוסדות להשכלה גבוהה שיעמדו בכללים, לפתוח באופן עצמאי תוכניות לימודים לתואר שני, ולהעניק בהן תארים, לתקופה מוגבלת, כפוף לתנאים שקבעה המלג.

ג. לאחר שהוצגו בפניה החלטת ולת מיום 28.8.2013, המלצת ועדת משנה עליונה להסמכה, הכרה, ורישוי מיום 10.9.2013, מיפוי התוכניות השונות שנפתחו במסגרת האוטונומיה במוסדות להשכלה גבוהה בין השנים 2008-2011, ונותחו היבטיה השונים של הסוגייה, החליטה מליאת המועצה להשכלה גבוהה כדלקמן:

1. לאפשר את חידושו של תהליך אאוטונומיא (ההסמכה) לפתיחת תוכניות לימודים חדשות לתואר שני במוסדות להשכלה גבוהה, אשר יעמדו בתנאים לכך, וזאת כחלק ממדיניותה של המלג להעצים את עצמאות ואחריות המוסדות להשכלה גבוהה, ולפשט את תהליכי המלג לאישור תוכניות חדשות במוסדות להשכלה גבוהה.

2. יובהר כי החלטה זו חלה על כלל המוסדות להשכלה גבוהה, ככל שיעמדו בתנאים הקבועים במתווה זה¹.

3. לקבוע שורה של תנאים בהם חייב לעמוד מוסד, קודם שיקבל מהמלג אישור לאוטונומיא לפתיחת תוכניות לימודים חדשות לתואר שני. התנאים מפורטים בהמשך ההחלטה, כחלק בלתי נפרד ממנה.

4. למען הסר ספק יובהר כי יישום אאוטונומיא מותנה בהגשת בקשה כמפורט להלן וקבלת אישור הולת והמלג.

¹ המכלול להכשרת עובדי הוראה הינן בתכנון ובתקצוב של משרד החינוך.

5. תקופה זו של חידוש תהליך האוטונומיה במוסדות להשכלה גבוהה תהא לזמן מוגבל, ל- 3 שנים (עד ספטמבר 2016).

6. ועדת משנה עליונה להסמכה, הכרה, ורישוי של המלג, תשמש כוועדת היגוי של האוטונומיה, לענין תהליכי האישור במליאת המלג.

7. יוקם צוות פנימי של מנהל מלג ולת לעקוב אחר תהליך האוטונומיה ולדווח לוועדת משנה עליונה להסמכה, הכרה ורישוי על ההתפתחויות.

8. הצוות הפנימי יתבקש מעת לעת, לדגום במהלך תקופת האוטונומיה תוכניות שנפתחו בה ולערוך להן בדיקה.

9. האוטונומיא לא חלה על פתיחת יחידות מסגרות ארגוניות חדשות (כגון פקולטה, בי"ס) אשר מצריכות קבלת אישור ולת מלג בנפרד.

10. לא תתאפשר פתיחת תכניות במסגרת האוטונומיא הכוללות במסגרתן הכשרה מעשית.

11. מלג תהיה רשאית להחליט, לפי שיקול דעתה, לגבי תוכנית לימודים מסויימת, שעל אף אישור האוטונומיה למוסד, התוכנית תיבדק על ידי מלג בהתאם לנהלים הרגילים של מלג ולת לבדיקת תוכניות לימודים חדשות.

12. ככל שתתקבלנה החלטות ולת\ מלג בתחומים ונושאים קונקרטיים/ עקרוניים, בין היתר לאור לוחות הערכת איכות, הן תחולנה גם על תוכניות האוטונומיא.

13. ככל שמוסד מבקש לפתוח תכנית לתואר שני בשפה אחרת (שאינה עברית) המהווה תרגום/ הסבה של תכנית קיימת בעברית המאושרת על ידי המלג, יהיה רשאי המוסד לפתוח את התכנית בהתאם למתווה האוטונומיא ובלבד שקיימת זהות ברמת התכנית, לרבות ברמת התכנים, הסגל, והתשתיות וכד', בין התכנית המבוקשת לבין התכנית המאושרת בעברית על ידי המלג.

14. מוסד שקיבל אישור\ אוטונומיא מהמלג, ידווח לוועדת המשנה העליונה להסמכה, הכרה ורישוי, בתום כל שנת לימודים אקדמית, אלו תוכניות נפתחו באוטונומיה, מיהו ראש התוכנית בכל תוכנית, מיהם שני הסוקרים החיצוניים שבדקו את התוכנית, חוות הדעת של הסוקרים, האם התוכנית היא עם תיזה או ללא תיזה וכמה סטודנטים נקלטו בכל אחת מהן.

15. מלג ולת רשאיות, אם מצאו עילות מועדקות לעשות כן, לישנות, להוסיף, להתנות או אף לבטל את חידוש האוטונומיא, במרוצת תקופת הניסוי או בסימו, בין אם לגבי מוסד להשכלה גבוהה ספציפי, ובין בכלל.

16. מוסדות לגביהם יתברר כי פתחו תכניות לתואר שני במסגרת האוטונומיה תוך הפרת התנאים והקריטריונים המפורטים במסמך זה, תשקול ועדת המשנה העליונה להסמכה ורישוי להמליץ למלג לבטל להם את אישור האוטונומיא (תוך מתן זכות ערעור כמקובל). בנוסף, רשאית הוועדה להמליץ לוועדה לפיקוח ואכיפה, להמליץ למלג, על נקיטת סנקציות נוספות אחרות נגד מוסד שהפר את תנאי האוטונומיה.

17. תוכניות לימודים לתואר שני במוסדות להשכלה גבוהה, שהוחל כבר בבדיקתן ע"י וועדה מקצועית או סוקרים, של מ"ג, תימשך הבדיקה של מ"ג לגביהן והאוטונומיה לא תחול עליהן.

18. לקראת תום תקופת הניסוי בת 3 השנים (יוני 2016), תערוך ועדת המשנה העליונה להסמכה, הכרה ורישוי, הערכה כוללת של תהליך האוטונומיה ומידת הצלחתו במוסדות להשכלה גבוהה. בעקבות הערכה כוללת זו, תתבקש ועדת המשנה להגיש למ"ג דוח ובו המלצותיה בשאלת המשך יישום תהליך מתן האוטונומיה במוסדות להשכלה גבוהה.

ד. להלן התנאים בהם חייב לעמוד מוסד להשכלה גבוהה לצורך קבלת אישור מ"ג לאוטונומיה לפתיחת תוכניות לימודים חדשות לתואר שני:

1. המבנה המשפטי-ארגוני של המוסד, ובפרט תקנון ההתאגדות שלו, עומד בהנחיות והחלטות מ"ג ולת, בהתאם לחוות דעת הלשכה המשפטית של מ"ג ולת.

2. גודל מקסימלי של תוכנית חדשה שתפתח במסגרת האוטונומיה לא יהא מעבר ל 70 סטודנטים למחזור.

3. למוסד הכרה קבועה והסמכה קבועה להעניק תארים אקדמיים, הוא מצוי במעמד זה לפחות 10 שנים והוא בעל הסמכה קבועה להעניק תואר ראשון לפחות ב- 8 תוכניות.

4. המוסד העמיד לפחות 3 מחזורי בוגרים, בתוכניות לימודים לתואר שני, ב- 8 תוכניות, כאשר 4 מתוכן לפחות הן במסלול עם תיזה.

5. המוסד קיבל חוות דעת אקדמית חיובית על התוכניות החדשות מ- 2 מומחים מחוץ למוסד (מהארץ או מחוץ) שהם בעלי מעמד אקדמי בכיר בתחומים המבוקשים.

6. המוסד מקיים לאורך זמן מערכת עצמית מסודרת ומתועדת לפתיחת תוכניות לימודים חדשות, מעקב אחר התקדמותן ושיפורן.

7. למוסד מערכת עצמית-פנימית מסודרת ומתועדת להערכת איכות והבטחתה של הלימודים בו, בראשה אדם בכיר, למען שיפור תמידי של איכות הלימודים ושמירה על רמה אקדמית ראויה.

8. למוסד מנגנון ברור ומסודר למעקב אחר תיקון הליקויים והכשלים שנמצאו בעקבות הערכת האיכות הפנימית והחיצונית של המ"ג.

9. במוסדות מתוקצבים, תוכניות אוטונומיה יהיו רק כאלה שאושרו למוסד ע"י ולת מ"ג במסגרת תוכנית החומש הרב שנתית².

במקרים חריגים, יוכל מוסד להגיש לו"ת מ"ג בקשה לפתיחת תוכניות לתואר שני שאינן כלולות בתוכנית החומש, וזאת בהתאם לנהלים שייקבעו בעניין.

² תוכנית החומש הנוכחית המאושרת של ולת מ"ג היא לשנים: תש"ע-תש"עו.

10. התוכניות שתיפתחנה באוטונומיה תהיינה מאוזנות בהפעלה מלאה ולא תגרומנה לגרעון תקציבי של המוסד.

11. המוסד יעמוד בהנחיות ולת מלג לענין תנאי העסקת סגל בתוכניות שתיפתחנה באוטונומיה, ויעביר למלג התחייבות בנושא זה.

התקיימה הצבעה

בעד - 10 חברי המועצה

נגד - 5

נמנע - 1

ההחלטה התקבלה.
